

Zene

Esztó Zsuzsa zongoraestje a Zeneakadémián

Más öröm támad a hallgatóban egy kibontakozásában nyomon követett művész teljességének hallatán, és más, meglepetéssel párosuló csodálat a szinte előzmények nélkül, a maga érettségének magas fokán megmutatkozó művész „bemutakozásakor”. Esztó Zsuzsa közel-múltban lezajlott hangversenye ez utóbbi érzést keltette nagyszámú, szokatlanul érzékeny közönségében. Bár a szűkebb szakmabeli kör még minden bizonnyal őrzi magában Esztó Zsuzsa zeneakadémiai tanulóéveinek mély muzikalitásról tanúskodó hangversenyélményeit, mégis az azóta eltelt több mint két évtized, amely előadóművészi pályájának itthon mégoly csekély teret sem adott, még régi csodálóiban is aligha táplálhatta a reményt, hogy a mostani találkozás egy nagy formátumú, érett előadóművész megmutakozásának élményét adja.

Tehetsége kiérlelődésében a zeneakadémiai tanári és az előadóművészi tevékenység egyenrangú és egymást kiegészítő. S míg zenepedagógiai munkájának gyümölcseiről az évenkénti növendékhangversenyeken lelkesítő képet kaptunk, addig előadóművészi fejlődéséről aligha tudhattunk, hiszen az a maga belső forrásai alapján, rejtekben érlelődött. Jól tudjuk, hiszen nagy előadóművészek és zenepedagógusok életpéldája tanúskodik arról, hogy a tanítás és koncertezés egyidejű művelése milyen összpontosítást igényel, s arról is, hogy csupán e hivatások egyik ágára koncentráló tehetség kibonta-

kozása is a teljes odaadást igénylő életprogramok körébe tartozik.

Amikor hangversenyének sokféle zenei stílust képviselő műsorszámait felidézem, akkor nem sikerül egyetlen mű vagy szerző megszólaltatásához szubjektív kritikai megjegyzéseket fűzöm. Nem volna okom Haydn- vagy Beethoven-interpretálását kiemelnem, Liszt- és Chopin-játékával szemben. Ugyanis Esztó Zsuzsa olyan széles körű zenei átérzőképességgel rendelkezik, amely mondhatni minden stílusban a zeneszerzői üzenetek legmélyére tekint. Meggyőzően érvényesült hivatásbeli kötelezettsége, amely tévedhetetlen biztonsággal kereste a művekben rejlő legfontosabb mondanivalókat. Jól tudta, hogyha Händelt, Haydnt, Beethovent, Lisztet játszik, semmi sem lehet fontosabb számára, mint stílusuk, nyelvük ismeretében zenéjük lényegének tolmácsolása. Ebből a felismerésből táplálkozott felkészülésének és játékának biztonságos sugárzása, és innen forrásozhatott az egész est feszültségmentes légköre is.

A belső forrásaiból rendkívüli erőt merítő művészalkatban a muzikalitás és a tudatosság jelentős talentumai párosultak. E két készség ötvözetében érlelődtek szuggesztívvá a legkülönbözőbb zenei stílusok: a barokk, a bécsi klasszicizmus és a romantika. A részletezés igénye nélkül említésre méltó megoldásaiból csupán egy-egy példát idézünk: a Haydn-variációk szólamszerű megformálásának elragadtató voltát, a Beethoven-szonáta belső párbeszédeit, hangvételének nemes tónusát, továbbá a Liszt-szonáta tragikus-romantikus átélését, belső energiáinak szuggesztivitását. De hasonló belső meggyőződésről adtak bizonyosságot az est Händel- és Chopin-interpretációi is.

A széles spektrumú műsor olyan természetes hangváltással, olyan belső muzikalitással szólalt meg, amely mindnyájunkat legörömtelibb zenei élményeinkre emlékeztetett.

Berlász Melinda

Képzőművészet

Bakallár József mikrorealizmusa

Ueumura, a tokiói modern múzeum igazgatója jellemezte úgy Bakallár József művészetét, hogy benne „a színek a képek hormonjai”. Könnyű

ennek igazságáról meggyőződni, ha tüzetesen szemügyre vesszük táblaképeit, miniatúráit. Az utóbbi műfajnak mostanában ugyanis nagy figyelmet szentel.

Sokszor úgy tűnik, a költészetnek az a művészi elve (ars poetica-ja) érvényesül szemléletében, amely szerint „nem az énekes szüli a dalt, hanem a dal szüli énekesét”.